

Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestagers talepapir

Det talte ord gælder

Anledning: Samrådsspørgsmål L

Tid og sted: Tirsdag den 29. januar 2013

Samrådsspørgsmål L

Ministeren bedes i et kommende samråd redegøre for aftalen mellem KL og regeringen vedr. ændringen af det kommunale anlægsloft, herunder bl.a. for beskæftigelseeffekten ved den foretagne omprioritering fra drift til anlæg, samt evt. påvirkning i forhold til Danmarks mulighed for efterlevelse af EU's henstilling til Danmark om at styrke de offentlige finanser.

Svar:

(Indledning)

Tak for spørgsmålet.

Kort fortalt har regeringen lyttet til kommunernes ønske om at ville øge anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. i 2013. Det forudsættes samtidig, at omprioriteringen sker inden for den samlede budgetramme.

Sigtet er, at den aftalte ramme for 2013 udnyttes bedre og samtidig fastholdes den ansvarlige kurs i forhold til EU-henstillingen.

(Om anlægsrammen for 2013)

Som led i økonomiaftalen med KL for 2013 blev der aftalt et maksimalt anlægsniveau på 15,5 mia. kr. Der var altså tale om et anlægsloft. Det aftalte niveau skal ses i lyset af, at kommunerne i 2012 har haft mulighed for et højt anlægsniveau på 20 mia. kr. (som led i kickstart).

Ved budgetlægningen for 2013 valgte kommunerne at opprioritere det skattefinansierede anlæg, og niveauet endte på 16 mia. kr. Dette meranlæg accepterede regeringen, da der var en tilsvarende mindredgift på serviceudgifterne. Og nu er der så enighed med KL om, at kommunerne kan hæve anlægsinvesteringerne med yderligere 2 mia. kr. – dvs., at kommunernes anlægsinvesteringer i 2013 kan udgøre ca. 18 mia. kr.

Derudover er der så – uden for det skattefinansierede område - aftalt, at kommunerne løfter investeringsniveauet på klimatilpasnings- og spildevandsområdet med 2½ mia.kr.

(Om den forhøjede anlægsramme)

Jeg er glad for, at vi er blevet enige med KL om, at kommunerne kan hæve anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. Ved en realisering af dette løft vil borgerne forventeligt kunne se frem til et løft af de fysiske rammer på fx dagtilbud- og skoleområdet eller bedre infrastruktur.

Jeg kan forstå på KL, at der er flere kommuner, der har anlægsprojekter, som umiddelbart kan igangsættes. Det er glædeligt. KL har dog også nævnt, at nogle anlægsprojekter tager længere tid at få i gang, fx på grund af udbud og projektering.

Som jeg også nævnte indledningsvist, er det en forudsætning for de højere anlægsudgifter, at omprioriteringen sker inden for den samlede budgetramme.

Derfor vil regeringen og KL i fællesskab også følge kommunernes udgiftsudvikling i 2013 tæt og sikre, at den samlede budgetramme overholdes.

(Hvorfor den forhøjede anlægsramme)

Jeg mener, vi har fundet en god løsning på kommunernes ønske om mere anlæg. Det er der 3 grunde til.

For det første fordi vi imødekommer en række kommuner, der ønsker at øge deres anlægsinvesteringer, og som har et råderum i økonomien til det. Det gavner dels den lokale beskæftigelse og dels borgerne, der kan se frem til et fysisk løft af de kommunale institutioner.

For det andet fordi det er en fleksibel løsning i en situation, hvor kommunerne forventer et mindreforbrug på service. I sådan en situation giver det god mening at opbløde skillelinjerne mellem service og anlæg og således bruge mere på anlæg end forudsat i budgettet.

For det tredje er det en løsning, der kan rummes inden for rammerne af EU-henstillingen. Den samlede budgetramme skal overholdes, således at vi også i 2013 konsoliderer de offentlige finanser i overensstemmelse med EU-henstillingen. En fortsat tillid til dansk økonomi er i sig selv til gavn for beskæftigelse og vækst. Det er et hensyn, som jeg tror, kommunerne deler med regeringen.

Når vi alligevel er ved EU-henstillingen vil jeg gerne uddybe dette, hvilket også indgår i samrådsspørgsmålet.

(Danmarks mulighed for efterlevelse af EU-henstilling)

Som jeg nævnte før, så påvirker omprioriteringen af anlæg og drift ikke Danmarks efterlevelse af EU's henstilling.

Den økonomiske politik er planlagt med henblik på at understøtte vækst og beskæftigelse inden for rammerne af en sund og ansvarlig finanspolitik. Finanspolitikken overholder derfor de sigt punkter og målsætninger for den offentlige økonomi, der følger af EU-henstillingen.

Fra 2012 og 2013 styrkes de offentlige finanser, så der er omtrent strukturel balance i 2013, og det faktiske underskud er under 3 pct. af BNP. Dermed efterlever vi EU-henstillingens krav om en forbedring af den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP i perioden 2010 til 2013.

Denne forbedring forudsætter blandt andet, at de samlede kommunale udgifter holdes inden for den aftalte ramme.

Såfremt den samlede kommunale ramme overskrides, vil det påvirke den strukturelle saldo negativt.

Men en ændring på balancen mellem anlæg og drift vil ikke påvirke saldoen i forhold til EU-henstillingen.

(Beskæftigelseseffekten)

Det er klart, at der også er interesse for, hvordan denne omprioritering påvirker beskæftigelsen. Det er således også en del af samrådsspørgsmålet.

Konkret spørges der til beskæftigelseeffekten ved en omprioritering fra drift til anlæg.

Svaret er ikke helt enkelt.

Hvis der isoleret set var tale om en ombytning fra service til anlæg ville det faktisk give en lavere beskæftigelse, da der blandt andet medgår flere importerede materialer og maskiner i anlægsinvesteringerne end i de kommunale serviceudgifter.

Men det er vigtigt at have for øje, at vi står i den situation, hvor kommunerne forventer lavere serviceudgifter i 2013 end budgetteret, hvilket giver plads til højere anlægsinvesteringer.

I den aktuelle situation – med forventede lavere serviceudgifter – vil en forhøjelse af anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. øge beskæftigelsen med knap 1.500 personer i 2013.

(Om de forventede lavere serviceudgifter i 2013)

Forventningen om de lavere serviceudgifter skal ses i lyset af, at kommunerne i 2011 – og formentlig også i 2012 – har afholdt lavere serviceudgifter end budgetteret.

I 2011 har kommunerne konkret realiseret serviceudgifter, der ligger knap 6 mia. kr. under budgetrammen, og i 2012 skønnes det, at serviceudgifterne vil ligge i størrelsesordenen 5 mia. kr. under budgettet.

Vi har i sagens natur ikke nogen sikker viden om, hvor serviceudgifterne vil lande i 2013. Men ud fra de foregående års udvikling og kommunernes egne tilkendegivelser anser vi det for

plausibelt, at der realiseres et mindreforbrug på service i forhold til budgettet således, at der kan ske et løft på 2 mia.kr. til anlæg, uden at de samlede rammer overskrides.

(Den videre proces)

Lad mig endelig kort redegøre for den videre proces.

Der er nu påbegyndt en intern proces blandt kommunerne om, hvordan rammen på 2 mia. kr. realiseres. Det foregår via KL.

Regeringen forudsætter således, at kommunerne tager en drøftelse af, hvilke kommuner der kan og vil øge niveauet for anlægsinvesteringer.

Det vil jo bl.a. afhænge af, om kommunerne har byggeklare projekter, der kan igangsættes med det samme her i 2013.

Det er op til kommunerne og KL i fællesskab at koordinere, hvordan den forhøjede ramme skal udnyttes, og hvordan de i fællesskab sikrer, at den samlede ramme overholdes.

Jeg har selvfølgelig tillid til, at kommunerne løfter denne opgave på forsvarlig vis.

(Afslutning)

Afslutningsvis vil jeg gerne opsummere de 3 hensyn, som regeringen har haft for øje i drøftelserne med KL om anlægsinvesteringerne:

- 1) Hensynet til kommunernes ønske om at igangsætte yderligere anlægsinvesteringer
- 2) Hensynet til den fortsatte tillid til dansk økonomi og efterlevelsen af EU-henstillingen

3) Hensynet til vækst og beskæftigelse, hvor et mindre forbrug på service nu konverteres til højere anlægsinvesteringer

Og alle 3 hensyn er tilgodeset med den forhøjelse af anlægsinvesteringerne, som vi nu er enige med KL om.